

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Hvilken aldersgruppe ønsker idrettslag primært å rekruttere fra? Hva ligger bak dette valget, og hva er formålet med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen?

Håvard Barstad

Totalt antall sider inkludert forsiden: 43

Molde, 27.05.2016

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å betrakte som fusk og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Ole Martin Kleivenes

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 27.05.2016

Forord

Denne Bacheloroppgaven markerer slutten på et tre år langt bachelorstudium i Sport Management ved Høgskolen i Molde.

Dette siste semesteret på Høgskolen i Molde har til tider vært svært hektisk og krevende, men det har mest av alt vært gøy og interessant å jobbe med et tema jeg interesserer meg for. Under denne prosessen har jeg blant annet lært mye om temaet jeg har skrevet om, oppgaveskriving og intervjuprosessen.

Jeg vil takke min veileder Ole Martin Kleivenes for god hjelp og gode råd. Han har hjulpet meg med alt i fra små detaljerte ting, til å komme med innspill og veiledning når jeg har stått litt fast. Jeg vil gjerne takke Roy Kjørsvik, Jørund Svensli og Jarle Endresplass for at de ville stille opp til intervju og være en del av denne oppgaven. Til slutt vil jeg også takke søsteren min for å lese gjennom oppgaven og komme med tips.

Innholdsfortegnelse:

1.0 Innledning	1
1.1 Problemstilling	2
1.2 Bakgrunn	2
1.3 Begrepsavklaring	4
2.0 Teori	5
2.1 Barneidretten	5
2.2 Idrettsmål	5
2.3 Økte medlemstall	6
2.4 Ulikheter i rekrutteringsarbeidet	8
2.5 Frafall	9
2.6 Rekruttering av tidligere medlemmer.....	9
3.0 Metode	10
3.1 Kvalitativ tilnærming	10
3.2 Utvalg	11
3.3 Intervju	12
3.4 Validitet og reliabilitet	13
3.5 Etske sider	14
4.0 Resultat	15
4.1 Personlig	15
4.2 Arbeidsoppgaver	16
4.3 Idrettslag/Klubb	16
4.4 Rekruttering	20
5.0 Diskusjon	23
5.1 Hvilken aldersgruppe ønsker idrettslag primært å rekruttere fra?.....	23
5.2 Hva ligger bak dette valget, og hva er formålet med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen?.....	26
6.0 Konklusjon	31
7.0 Styrker og svakheter ved oppgaven	32
8.0 Referanseliste	33
8.1 Referanseliste intervjuer	35
Vedlegg. Intervjuguide	36

1.0 Innledning

Organisert idrett blir sett på som en verdifull utviklingsarena for barn og unge. Et sted der de får utviklet seg i et positivt miljø og får stort læringsutbytte (Myrli og Mehus 2015). All organisert idrett i Norge er samlet i en og samme organisasjon, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Dette omfatter alt fra lagidretter som fotball og håndball, til individuelle idretter som langrenn og bryting. NIF har utviklet seg fra å ha 300 000 medlemskap i 1955, til om lag 2 250 000 individuelle medlemmer i 2015. Disse medlemmene er aktive innen en eller flere idretter. NIF er med dette landets største frivillige og medlemsbaserte organisasjon (NIF 2015).

Siden idrettstinget i 2011, har NIF sin visjon og det overordnede målet vært ”idretts glede for alle.” ”Denne visjonen skal prege organisasjonsarbeidet og aktivitetspolitikken. Alle skal få utøve idrett ut fra sine ønsker og behov” (NIF 2015, 4). Det er en krevende ambisjon med stor fallhøyde. Samtidig er høye målsetninger viktig for videre utvikling, samt at det er noe å jobbe mot for hele idretts Norge.

Over de siste årene har man sett en betraktelig økning av barn og unge i den organiserte idretten (SSB 2014). Ingebrigtsen og Aspvik (2010) mener at store deler av denne økningen av barn og unge inn i den organiserte idretten skyldes enda lavere rekrutteringsalder enn tidligere, samt flere idretter å velge mellom og flere jenter som blir en del av den organiserte idretten.

På bakgrunn av utviklingen innad i NIF, og det at man ser en økning i rekruttering av barn og unge til den organiserte idretten, vil denne oppgaven se nærmere på hvilken aldersgruppe idrettslag primært rekrutterer fra. Videre har oppgaven til hensikt å finne ut av hva som ligger bak et slikt valg, og hvilke formål dette har. Dette sett i sammenheng med førstegangsrekruttering, så vel som rekruttering av tidligere medlemmer.

Problemstillingen er avgrenset til Molde, hvorav tre klubber ble valg ut for å delta i denne kvalitative undersøkelsen. De tre klubbene er Molde Fotballklubb, Molde Volleyballklubb og Sportsklubben Træff.

1.1 Problemstilling

Denne oppgaven skal derfor ta for seg følgende problemstilling:

Hvilken aldersgruppe ønsker idrettslag primært å rekruttere fra? Hva ligger bak dette valget, og hva er formålet med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen?

1.2 Bakgrunn

Det er som barn grunnlaget blir lagt for fremtiden, men det er vanskelig å si en bestemt alder for når det er ideelt at et barn starter med idrett. En annen het diskusjon i dagens idretts- Norge er den om tidlig eller sen spesialisering. I følge Hanstad et al. (2011, 53) er det flere som har meninger og uttalelser som: ”God prestasjonsutvikling i en idrett forutsetter at barn spesialisere seg tidlig.” Forskere som virker å støtte slike type påstander er Ericsson, Krampe og Römer (1993). De hevder at det tar 10 år eller 10 000 timer med spesifikk og god trening fra du starter som nybegynner til du har muligheten til å nå et elitenivå. Dette er en generell påstand, og man må ta høyde for at det kan være variasjoner mellom idretter.

NIF jobber ut i fra et mål om å ta vare på flest mulig, lengst mulig (Hanstad et al. 2011). Så fremt det er en målsetning å nå et elitenivå i løpet av tenårene, kan man hevde at den norske idrettsmodellen per i dag vil kunne gjøre dette utfordrende. Påstanden referert til av Hanstad et al. og NIF sine målsetninger kan virke motstridende, men et lengre tidsperspektiv for satsningen gjør at dette kan la seg gjøre med den norske idrettsmodellen i tankene. Turn er et eksempel på en idrett som kan møte utfordringer med den norske idrettsmodellen. Dette er generelt en idrett hvor det kreves ekspertnivå i relativt ung alder. Innen idrettsgrener som langrenn derimot, er det fullt mulig. Her er ikke alderen du når ekspert eller toppnivå like avgjørende for en dag å ha muligheten til å gå blant verdenseliten. Et interessant spørsmål er derfor hvilke aldersgrupper norske idrettslag primært rekrutterer, og hvorfor?

Uavhengig av disse diskusjonene har barn og unge blitt en større del av den organiserte idretten de siste årene, og idretten har i mye større grad enn tidligere satsset på barn. Allerede i 1987 ble det vedtatt på idrettstinget at fokuset på barneidrett skulle bli større.

Dette gjennom lek og morsomheter i for eksempel idrettskolen for barn (Ingebrigtsen og Aspvik 2010).

Det finnes forskning om barn og idrett, men det er flere temaer som ikke er blitt berørt og gjort betraktelig forskningsarbeid på. Det har blitt gjort en god del forskning på frafall og grunner til frafall i idretten (Seippel 2005), men et av aspektene det er lite forskning på og informasjon om, er hvordan idrettslag jobber for å rekruttere barn og unge inn i idretten. I denne oppgaven vil begrepet idrettslag bli brukt når det snakkes mer generelt, mens begrepet klubb vil bli brukt når det snakkes mer spesifikt om de tre klubbene som deltar i denne kvalitative undersøkelsen. Begrepet idrettslag er en organisasjon som tilrettelegger for idrettsaktiviteter. Klubb og sportsklubb er andre begreper for organisasjoner som gjør det samme. Idrettslag blir ofte knyttet til mindre geografiske områder. En klubb er ofte knyttet til større geografiske områder (NIFs lov 2015).

Andre interessante spørsmål er hvor langt ned i alder idrettslagene går for å rekruttere, og hvorfor de gjør det. Som jeg vil komme tilbake til senere i oppgaven, er det ting som kan tyde på at idrettslag aldri før har gått så langt ned i aldersgruppene for å rekruttere medlemmer. Derfor er det ekstra interessant å se litt nærmere på akkurat det.

1.3 Begrepsavklaring

Her presenteres en rekke grunnleggende begreper som vil gå igjen i denne oppgaven, og hvordan disse blir forstått.

- **Småbarn:** Denne gruppen defineres av NIF (2015) som aldersgruppen 0 år til det året barnet fyller 5år (0-5år).
- **Barneidrett:** NIF (2015) definerer barn eller barneidrett som aldersgruppen 6-12 år.
- **Ungdomsidrett:** Ungdom- eller ungdomsidrett, defineres av NIF som aldersgruppen 13-19år. Det vil si de som går på ungdomsskolen og videregående skole (NIF 2015).
- **Idrettslag:** Et idrettslags formål er å drive med organisert idrett i Norges idrettsforbund (NIFs lov 2015). Et idrettslag kan enten være et sær-idrettslag eller et fleridrettslag. Et sær-idrettslag spesialiserer seg på kun én idrett, mens et fleridrettslag består av flere forskjellige idretter.
- **Rekruttering:** ” Med «rekruttere» mener vi økning i antall personer som blir medlem og deltar i én eller flere aktiviteter ” (NIF 2015, 8). Rekruttering kan deles opp i to: førstegangsrekruttering og rekruttering av tidligere medlemmer.
- **Frafall:** Seippel (2005) omtaler frafall i idretten som å falle i fra eller slutte med den eller de aktivitetene man holder på med.

2.0 Teori

2.1 Barneidretten

På idrettstinget i 2007 ble fokuset på barneidretten tatt et steg videre, da idrettens barnerettigheter ble vedtatt for første gang. Grunnlaget for dette ble lagt i 1987, gjennom bestemmelser om barneidrett. Dette er bestemmelser og rettigheter for hvilke konkurranser og idrettsarrangement barn kan delta i ut i fra aldersgrupper, det for å beskytte og sikre barna jevn og god utvikling. Disse bestemmelsene ble opprettholdt, videreutviklet og forbedret. Det ble bestemt at fokuset skal være idrett drevet på barnas premisser og etter deres behov. Idrettens barnerettigheter inneholder syv nøkkelpunkter: ”trygghet, vennskap og trivsel, mestring, påvirkning, frihet til å velge, konkurranser for alle og idrett på barnas prinsipper” (NIF b) 2015, 5). Barn skal ha en positiv opplevelse når de er på trening og driver med idrett, det skal være gøy å delta (NIF b) 2015).

2.2 Idrettsmål

NIF (2015) har et mål om at flest mulig skal være aktive innenfor den eller de aktivitetene de holder på med uansett nivå og forutsetninger. Alle skal gis muligheten til å drive med idrett ut ifra sine ønsker og behov. NIF ønsker å tilrettelegge for alle og enhver, uansett alder og forutsetninger for å drive med idrett (NIF 2015).

Et mål og et ønske NIF (2015) har er å redusere økonomiske hindringer for barn og unges deltakelse i organisert idrett i Norge. Videre ønsker NIF (2015) å modernisere organisasjonen slik at det skal bli enda enklere enn det er i dag å delta. For å rekruttere og ivareta medlemmer har NIF utarbeidet et arbeidsmål, en prosess bestående av tre deler: Rekruttere → ivareta og utvikle → Prestere

Denne tredelte prosessen eller tankegangen er ikke laget spesifikt for en idrett, men som en generell tankegang for alle særforbund, idretter, klubber osv. Hvordan hver del av prosessen utføres er varierende, da spesielt med tanke på de ulike aldersgruppene hvor det er mer spesifikke restriksjoner, NIFs retningslinjer og bestemmelser for barn og unge (NIF 2015).

Med rekruttering så menes det en økning i antall medlemmer. Dette er medlemmer som deltar i en eller flere idretter. NIF (2015) deler rekruttering opp i to; førstegangsrekruttering og rekruttering av personer som tidligere har vært medlem. Andre del av prosessen handler om å ivareta og utvikle de medlemmene som er blitt rekruttert. Følge opp de medlemmene under deres utvikling og skape gode rammer. Tredje del handler om å prestere på et høyt nivå, toppidrett. Dette punktet handler mer om at det skal være tilrettelagt for at medlemmer (utøvere) skal ha muligheten til å prestere på et høyest mulig nivå (NIF 2015).

2.3 Økte medlemstall

NIF (2015) viser sterkere medlemstall enn noen gang tidligere. Med sine rundt 2 250 000 individuelle medlemmer som er aktive innenfor en eller flere idretter er det grunn til å si at det aldri har stått bedre til med norsk idrett når det kommer til antall medlemskap. Dette kan tyde på god førstegangsrekruttering, samt at rekruttering av tidligere medlemmer som kommer tilbake igjen til idretten er forbedret (NIF 2015).

Medlemstallene til NIF viser en solid økning av barn i idretten (SSB 2014). For å få en klarere oversikt over hvordan denne utviklingen har vært, og hvilke aldersgrupper økningen har vært størst i, følger nå to tabeller med data hentet fra Statistisk Sentralbyrå. Den første tabellen tar for seg NIF sine medlemstall for 2014. Den er delt opp i kategoriene ”småbarn”, ”barneidrett”, og ”ungdomsidrett”. Videre skiller tabellen mellom kjønn. Dette er altså medlemstall som kan si noe om mulige økte antall i kategorien ”barneidrett”, som følge av NIF sin økte satsning i 2007. Den andre tabellen tar for seg medlemstall for 2001, altså 13 år tidligere. Dette året ble det ikke gjort et skille mellom ”småbarn” og ”barneidrett”, det ble i stede benyttet kategorien ”0-12år”.

Tabell 1. Medlemmer i NIF (Angitt i hele tall) 2014.

	”Småbarn” 0-5år	”Barneidrett” 6-12år	”Ungdomsidrett” 13-19år
Jenter	42 227	227 559	140 950
Gutter	40 779	273 302	185 991
Totalt	83 006	500 861	326 941

(SSB 2014)

Disse tallene levert av SSB viser at det totalt er 83 006 ”småbarn” i alderen 0-5 år som var medlem av NIF i 2014. Og 500 861 barn i alderen 6 – 12 år som var medlem av NIF. I jenter alderen 0-12år var det 269 786 medlemmer, og i samme alderen for gutter var det 314 081 medlemmer. Det var et relativt stort sprik mellom antall gutter og jenter i alderen 0-12 år, men det var allikevel relativt mange jenter som er medlem av NIF. Totalt antall medlemmer av både jenter og gutter i alderen 0 – 12 år var 583 867 (SSB 2014).

Tallene fra SSB viser videre at det er 140 950 jenter og 185 991 gutter i alderen 13-19 år, og totalt 326 941 medlemmer. Medlemstallene for både gutter og jenter synker betraktelig i fra ”barneidrett” til ”Ungdomsidrett”. Det viser at det er et relativt stort frafall i idretten når man går over til det NIF (2015) kaller ungdomsidrett. For å se hvor stor økning det har vært av barn og unge, følger en tabell over medlemstall for 2001, som nevnt 13 år tidligere.

Tabell 2. Medlemmer i NIF (Angitt i hele tall) 2001.

	”Barneidrett” 0-12år	”Ungdomsidrett” 13-19år
Jenter	162 766	106 716
Gutter	215 819	153 936
Totalt	378 585	260 652

(SSB 2001)

SSB (2001) rapporterte at det var 162 766 jenter og 215 819 gutter som var medlem av NIF i alderen 0-12 år i 2001. Totalt 378 585 medlemmer i alderen 0-12år. Til sammenligning var det 583 867 medlemmer i alderen 0-12 år i 2014. Disse tallene viser en ganske betraktelig økning av barn i alderen 0-12år i løpet av disse 13 årene. NIF (2015) sitt mer målrettede fokus på barn og unge over de siste årene ser ut til å ha gitt resultater. Det faktum at 2014 rapporten bruker ”småbarn” som en egen kategori i medlemsstatistikken, kan være en mulig indikator på at medlemmer i alderen 0-5 år er stigende.

Tallene for ungdomsidrett viser at det er flere som driver med ungdomsidrett i 2014 enn i 2001. I 2001 var det 260 652 medlemmer i NIF i alderen 13-19år, mens i 2014 var det 326 941 medlemmer. Dette er en økning på over 60 000 medlemmer i den aktuelle aldersgruppen. I følge tallene levert av SSB (2001) var det 68.85% som falt i fra idretten

når de bevegde seg over i aldersgruppen 13-19 år. Mens i 2014 var det 55.99% som falt i fra. Dette gir en indikasjon på at færre faller i fra idretten nå enn det gjorde tidligere, noe som er svært positivt for den organiserte idretten og NIF. Det er også positivt å se at medlemstallene blant jentene i denne alderen har økt betraktelig i løpet av disse 13 årene. Likevel ser man at i 2014 er det flere jenter enn gutter som faller fra når de entrer aldersgruppen 13-19 år.

2.4 Ulikheter i rekrutteringsarbeidet

Bakgrunnen for den store økningen av medlemmer i NIF (2015) over de siste årene kan ha flere årsaker. Noen mulige årsaker er: flere jenter i idretten, flere idretter å velge mellom, økt innvandring til Norge og bedre økonomi blant folk flest. Medlemstallene til NIF viser en sterk økning av barn i idretten (SSB 2014). Ingebrigtsen og Aspvik (2010) mener som sagt at store deler av denne økningen av barn inn i den organiserte idretten kan skyldes enda lavere rekrutteringsalder enn tidligere.

Enkelte tidligere studier/forskningsarbeid har vist indikasjoner på en skjev rekruttering i idrettslagene (Myrli og Mehus 2015 / Seippel, Strandbu og Sletten 2011). Da i forhold til kjønn, klasse/økonomi og majoritet/minoritet. Enten personen er av majoritet- eller minoritetsbakgrunn, så viser flere rapporter og undersøkelser at sosioøkonomisk status har en relativt stor betydning for rekruttering inn i idretten, og ikke minst for frafall. Barn og unge som kommer fra ressurssterke familier der foreldrene har høyere utdanning og en god økonomi, har større og bedre forutsetninger for å drive med idrett. Familier med lav sosioøkonomisk status er underrepresenterte i idretten. Noen idretter er dyrere å drive med enn andre. Fotball, volleyball og håndball er tre idretter som ikke krever altfor mye utstyr og er relativt sett billige idretter å drive med. Dette kommer selvfølgelig an på flere faktorer, blant annet hvilket nivå man driver med idretten på (Seippel Strandbu og Sletten 2011).

Myrli og Mehus (2015) kom i sin artikkel skrevet på vegne av NTNU frem til mye av det samme som Seippel, Strandbu og Sletten (2011). I sin artikkelen så de på ulikheter i rekruttering og frafall i den organiserte idretten i Trondheim. De så spesielt at barn og unge med minoritetsbakgrunn blir rekruttert i mindre grad, samt at barn og unge som

kommer fra familier med lav sosioøkonomisk status har betydning for idrettsdeltakelsen uansett om en har minoritet eller majoritetsbakgrunn.

2.5 Frafall

Selv om tallene viser at rekordmange er medlem av NIF (2015) er det et problem at medlemstallene er lite stabile. Idretts- Norge sliter med et frafallsproblem. Mange er medlem kun i kortere perioder. Det er altfor mange som slutter med idrett i ung alder (Seippel 2005).

I følge Ingebrigtsen og Aspvik (2010) viser flere studier at de yngre som driver med organisert idrett i dag trener mer enn før, og at de fleste av disse avslutter sin karriere i ungdomsårene. I følge SSB (2014) er frafallsprosenten på 55.99% når de går fra barneidrett til ungdomsidrett. Har tidlig rekruttering til den organiserte idretten en sammenheng med at de også slutter tidlig? Kan senere rekruttering gjøre at de holder på med organisert idrett lenger?

Baker, Côté, og Abernethy (2003) mener at en av årsakene til det tidlige frafallet blant talentfulle barn og unge i den organiserte idretten, er at det er for stort fokus på tidlig spesialisering. Dette kan medføre at de mister interessen for den spesifikke idrettsaktiviteten de er delaktig i, på bakgrunn av at spesialiseringen begynner for tidlig, eller at treningsformen blir for ensidig. Å gå fra å drive med to-tre forskjellige aktiviteter til én aktivitet for å bli god i ung alder, kan føre til at de blir lei og i verste fall slutter helt (Weinberg Gould 2015).

2.6 Rekruttering av tidligere medlemmer

I hvor stor grad satser egentlig idrettslag på rekruttering av NIF sine tidligere medlemmer som har falt i fra idretten i ung alder? Per i dag er det lite forskning og informasjon på dette emnet, og det er derfor vanskelig med sikkerhet å si noe om i hvor stor grad det rekrutteres tidligere medlemmer inn i idretten igjen.

I følge Hanstad et al. (2011) er det flere i idretts Norge som mener at en 12-15 åring ikke kan starte med en ny idrett og bli god. Men er det faktisk sånn? NIF hevder at allsidig

trening og det å drive med flere idretter er bra for utviklingen Dette har sammenheng med diskusjonen om den norske idrettsmodellen. Enkelte mener at barn bør spesialisere seg så tidlig som mulig for å bli god, mens andre står fast ved dagens modell, allsidig trening til de blir eldre, og mener at det er den beste måten å forvalte unge lovende idrettsutøvere på (Hanstad et al. 2011).

3.0 Metode

I følge Jacobsen (2015, 21) er metode ”en måte å gå fram på for å samle inn empiri eller data om virkeligheten. Metoden vi velger er et hjelpemiddel til å gi en beskrivelse av virkeligheten.”

3.1 Kvalitativ tilnærming

I forbindelse med denne oppgaven ble det utført mye søking etter forskningslitteratur som omhandler rekruttering. Det ble gjort få funn, da spesielt med tanke på rekruttering av barn og unge inn i den organiserte idretten. Derfor har valget falt på bruk av kvalitativ tilnærming for å samle inn empiri til denne oppgaven.

”Ved eksplorerende problemstillinger bør vi velge en metode som får fram mange nyanser, noe som ofte krever konsentrasjon om noen få enheter” (Jacobsen 2015, 64). En eksplorerende eller utforskende studie er undersøkelser som denne hvor man vet lite innenfor et visst tema. Som i dette tilfellet er rekruttering av barn og unge i den organiserte idretten.

Ved kvalitativ tilnærming forholder man seg til ord, da i form av setninger og fortellinger, som igjen fremmer eller formidler en mening. En kvalitativ tilnærming brukes når man ønsker å samle inn informasjon fra få antall enheter for å gå i dybden på de utvalgte enhetene, noe som er ønskelig i denne oppgaven (Jacobsen 2015).

Innenfor kvalitativ tilnærming er det flere metoder for å samle inn data. De fire vanligste metodene er det individuelle åpne intervjuet, fokusgruppeintervju, observasjon og dokumentundersøkelse. I denne oppgaven brukes den åpne, individuelle intervjuformen.

Dette er også den vanligste datainnsamlingsmetoden for kvalitativ metode (Jacobsen 2015).

3.2 Utvalg

Problemstillingen er skrevet slik at det er mulig å gjennomføre forskningsarbeidet med alle klubber og idrettslag i hele Norge, men i denne oppgaven er det blitt gjort et spesifikt utvalg. Det er blitt avgrenset til Molde, og deretter valgt ut tre klubber for å delta i undersøkelsen.

En fordel med den valgte metoden er at den gir mye og dyptgående data. En ulempe er at den er både tids- og ressurskrevende. En totalundersøkelse, altså å intervju alle klubber og idrettslag i Molde, ville derfor ikke være mulig tatt i betraktning av tidsspennet og størrelsen på dette bachelorprosjektet (Jacobsen 2015).

Utvalget av respondenter ble gjort ut i fra hvilke som er sannsynlige å kunne gi mest og best informasjon. Dette utvalget består av både sær- og fleridrettslag, i tillegg til å ta for seg flere ulike idretter. Dette for å ha mulighet til å se på likheter og forskjeller også mellom ulike idrettsgrener. Fotball og håndball er av spesiell popularitet i Molde, og det var derfor naturlig å ha med en fotballklubb i undersøkelsen, samt en klubb som er store innen håndball.

Sportslige ledere i idrettslag sitter på mye god informasjon, ettersom de som regel har god oversikt over det som skjer både på innsiden og utsiden av sine idrettslag. Å få mest mulig informasjon og detaljer er essensielt for at oppgaven skal gi et best mulig innblikk i idrettslag sitt rekrutteringsarbeid.

Intervjuene ble utført ansikt til ansikt, altså personlige intervjuer. Utvalget besto av:

- Sportslig leder, styremedlem og dommerkoordinator i Sportsklubben Træff, Roy Kjørsvik.
- Trener og sportslig leder i Molde fotballklubb (breddeavdelingen), Jørund Svensli.
- Trener og sportslig leder i Molde Volleyballklubb, Jarle Endresplass.

(Alle de tre respondentene har godkjent at deres navn og stilling blir brukt i oppgaven).

Både Roy Kjørsvik og Jarle Endresen jobber som frivillige, mens Jørund Svensli i MFK jobber som fast ansatt i klubben.

3.3 Intervju

Kjennetegnene til et intervju er at undersøker og respondent holder en samtale sammen og prater som i en vanlig dialog. Den empirien som blir samlet inn av undersøker kommer fra respondenten via ord, setninger og fortellinger. Det åpne individuelle intervjuet trenger ikke bare å foregå ansikt til ansikt, men kan også foregå via Mail, telefon osv. (Jacobsen 2015).

I denne oppgaven ble det valgt ansikt til ansikt ettersom det gir et mer fullstendig bilde, personlig kontakt og mest informasjon. Dette var mulig ettersom respondentene befant seg i nærområdet. Denne formen gir fordeler man ikke har gjennom telefon og mail-korrespondanse. Den pågående samtalen gir mulighet til å fortløpende stille oppfølgingsspørsmål, og man har mulighet til å lese respondentens ansiktsuttrykk og kroppsspråk. Per telefon og mail kan det være lettere for respondentene å unngå å svare på mer kritiske oppfølgingsspørsmål. Via email ville respondentene også fått lenger betenkningstid, noe som kan føre til hva respondenten anser som mer ”politisk korrekte” svar. Dette er ikke ideelt ettersom man ønsker mest mulig ærlige svar, og dette kan i større grad unngås ved ansikt til ansikt samtale (Jacobsen 2015).

Før et intervju er det ofte vanlig å lage en intervjuguide, men graden av strukturering kan variere. Det er vanlig å dele inn strukturingsgraden i lav, middels og høy. I denne oppgaven ble det valgt å gå for sterk strukturingsgrad. Det er faste spørsmål i en fast rekkefølge, men spørsmålene er stilt på en måte som gir åpne svar og mulighet for oppfølgingsspørsmål. Fordelen ved å velge sterk strukturingsgrad og faste spørsmål i denne oppgaven, var i all hovedsak fordi det var ønskelig å se på forskjeller og likheter mellom svarene de ulike respondentene kom med (Jacobsen 2015).

Videre kan man under selve intervjuet velge mellom å kun ta notater, ta opp intervjuene på tape eller begge deler. I denne oppgaven ble det benyttet tape. Dette gir mulighet for å høre på intervjuet flere ganger, og man kan under selve intervjuet ha fullt fokus på det respondenten sier. For en uerfaren intervjuer er dette spesielt gunstig. På denne måten blir

det lettere å unngå risikoen for å ikke få med seg all informasjon, og det blir lettere å forsikre seg om at sitering fra intervjuene blir korrekt. Dette er også noe respondenten har krav på (Jacobsen 2015).

Alle informantene ble spurt på forhånd om det var greit å benytte tape, noe de godkjente. Ingen av respondentene virket påvirket av tapen under intervjuene, men det er alltid en viss mulighet for at svarene til respondentene påvirkes som følge av bruken av tape, spesielt i begynnelsen av intervjuene.

Hvert av intervjuene varte i om lag 25 min, mer eller mindre. Den samme intervjuguiden (se vedlegg) ble brukt til alle tre intervjuene. Basert på hvordan respondentene besvarte disse spørsmålene, varierte oppfølgingsspørsmålene. Intervjuene fant etter respondentenes ønske sted på deres respektive arbeidsplasser, enten deres fastjobb eller klubbhus. Ved å la de bestemme tid og sted, fikk de mulighet til å velge et sted de følte seg trygge og komfortable, noe som kan gi bedre svar enn om intervjueren valgte et helt ukjent sted.

3.4 Validitet og reliabilitet

I denne bacheloroppgaven er det blitt samlet inn empiri ved bruk av kvalitativ tilnærming. Det stilles to krav til denne empirien: den skal være valid (gyldig) og reliabel (pålitelig). At empirien er reliabel går ut på at de tre sportslige lederne som er blitt intervjuet og empirien som er samlet inn via intervjuene er til å stole på. Det vil si at det de har sagt er korrekt og ikke oppspinn (Jacobsen 2015). De er alle tre sportslige ledere i små og store klubber. Dette gjør forhåpentligvis at de gir så sanne og pålitelige svar som mulig, men man kan aldri være sikker på at svarene man får er 100% korrekte og reliable. Det kan hende at svarene de ga er mer politisk korrekte på bakgrunn av at de nettopp er sportslige ledere. At de da ønsker å fremme klubben på en positiv måte, noe som det kan være en mulighet for. I tillegg er det viktig å gjengi den innsamlede informasjonen på korrekt måte, noe som kan være utfordrende.

At empirien som er samlet inn er valid går ut på om oppgaven finner ut av det den faktisk skal finne ut av, nemlig svare på problemstillingen og at den måler det den skal måle (Jacobsen 2015). Spørsmålene som ble stilt (se vedlegg) ble forsøkt stilt på en slik måte at

de skulle være enkle og tydelige å forstå for respondenten, samtidig som de skulle generere empiri for å besvare problemstillingen. I vurderingen av oppgavens validitet, dukker det opp noen viktige spørsmål. Syntes respondenten spørsmålene var vanskelige å forstå? Virket spørsmålene på noen måte førende? Er det grunn til å tro at spørsmålene ikke var nøytrale nok, slik at svarene ble for politisk korrekte? Og klarte oppfølgingsspørsmålene å avdekke noe av dette?

Respondentene virket som de forstod spørsmålene som ble stilt, men svarte naturlig nok på sine personlige måter og med egne vinklinger. På enkelte spørsmål kunne respondentenes kroppsspråk indikere at de var litt usikre på hvordan de skulle respondere. Videre kunne betenkningstiden deres variere på spørsmålene, men svarene kom som regel relativt fort og bestemt.

Dersom svarene til respondentene ble vinklet slik at de nesten vendte litt bort fra det faktiske spørsmålet, ble svarene fulgt opp med oppfølgingsspørsmål for å få mer tydelige og konkrete svar. Svarene på oppfølgingsspørsmålene antyder at dette fungerte. Videre var svarene respondentene ga i intervjuene nokså utfyllende, hvilket er positivt for oppgaven ettersom at utfyllende og detaljert informasjon er nøkkelen i en kvalitativ undersøkelse som dette. Det er en mulighet for at noen av spørsmålene som ble stilt kan ha blitt oppfattet som ledende av respondentene. Dette kan ha ført til at de ga mer politisk korrekte svar, enn de ville ha gjort hvis spørsmålene ble stilt på en annen måte. Tanken var å stille spørsmålene så nøytrale og lite ledende som mulig, men det er alltid en liten sjanse for at enkelte spørsmål virker litt ledende. Respondentene fikk alle de samme spørsmålene fra intervjuguiden. Politisk korrekte svar, og uærlige svar er noe som kan svekke validiteten, noe som ikke er ønskelig. Det er alltid en fare for potensielle svakheter, og dette må tas høyde for i den endelige vurderingen av oppgaven.

3.5 Etiske sider

Ved gjennomføring av de tre intervjuene i denne studien var det visse etiske aspekter som måtte bli tatt hensyn til. Da intervjuene skulle gjennomføres måtte det bli tatt hensyn til tre hovedkrav: Respondentens sitt krav på privatliv, informert samtykke og at respondentene skulle bli gjengitt korrekt i oppgaven etter nøyaktig det de sa og uttalte seg om (Jacobsen 2015).

For å forsikre informert samtykke, ble det ved intervjuene av de tre representantene forsikret om at deltakelsen var frivillig, og at de ikke var under press for å delta. Det ble informert om hva som skulle skje, og hva det innebar å la seg intervju. De ble alle informert om hva oppgaven dreier seg om, og hva hensikten med forskningsarbeidet er. Disse aspektene ble tydeliggjort både gjennom mail-korrespondanse og i forkant av intervjuene (Jacobsen 2015).

4.0 Resultat

Problemstillingen var å finne ut av hvilken aldersgruppe idrettslag primært ønsker å rekruttere i fra, samt hva som ligger bak dette valget, og hva formålet er med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen. For å få svar på dette ble det gjennomført intervjuer med sportslige ledere i tre forskjellige klubber i Molde. Intervjuet ble delt inn i fire deler: Personlig, arbeidsoppgaver, klubb og rekruttering. Hver del vil bli snakket om hver for seg i resultatet og det vil være sitater fra intervjuene for å støtte opp.

4.1 Personlig

Intervjuene ble startet med å spørre om navn, og utdanning med relevans for jobb og arbeidsoppgavene de har i klubbene. Jørund Svensli har B-lisens, samt 40års erfaring som trener og leder innen fotballen. Roy Kjørsvik har både leder 1 og 2 kurs, i tillegg til flere års erfaring som leder. Jarle Endresplass har trener 1 og 2 kurs samt lisens 2, det i tillegg til å ha en god del erfaring som både trener og leder i klubben. Kunnskap og dyktighet er noe de alle virker å ha til felles, men de har litt varierende utdanning og kursing innenfor jobbene deres i klubbene. I tillegg kan det legges til at de alle tre er middelaldrende menn.

4.2 Arbeidsoppgaver

Jørund Svensli er sportslig leder i MFK og har ansvaret for breddeavdelingen og det sportslige. Dette utgjør aldersgruppen fem år og til og med herrer senior (Molde sitt 3. Lag). Han er i tillegg hovedtrener for MFK kvinner, som spiller i 2.divisjon. Svensli

forteller at hans arbeidsoppgaver i klubben er veldig mangesidig og administrasjonsoppgavene er mange. Han administrerer aktivitet med alt fra trening til kamptider. Videre administrerer Svensli utviklingen i forhold til trenerutdanning gjennom trenerforum, trenerkurs og generell oppfølging av trenerne. Dette i tillegg til å legge til rette for at sportsplanen blir etterlevd ute i lagene.

Jarle Endresplass er sportslig leder og trener for gutter U15 i Molde Volleyballklubb. Han forteller at hans arbeidsoppgaver er å holde kontakten med lagledere og trenere, og samkjøre hvordan de skal gjennomføre ting. De har møter der de planlegger fremtiden og blir enige om det som skal foregå. Endresplass har en viktig rolle i dette arbeidet. Han forteller at hans rolle som sportslig leder er ønskelig å bli delt opp til en tre-fire manns jobb, ettersom at klubben vokser og det blir mye å gjøre for en person.

Roy Kjørsvik er sportslig leder, dommerkoordinator, sitter i styret på herrefotball og i hovedstyret, samt kvalitetssjef. Arbeidsoppgavene i Træff er mange, men han svarer at som sportslig leder skal man passe på at klubben følger sportsplanen. Kjørsvik skal også ha litt hospiteringsordninger, trenerforum og en del sånne type ting.

4.3 Idrettslag/Klubb

For å finne ut litt mer om hver enkelt klubb, ble det spurt et par spørsmål om klubbene og deres mål. MFK og Træff er to store klubber i Molde med ca. 500-600 aktive medlemmer hver. Svensli forteller at i MFK er det ca. 200 jenter og 400 gutter. Aldersmessig er det klart flest unge medlemmer i MFK, med overlegen tyngde av spillere i alderen syv år til 13-14 år. Roy på sin side, er litt usikker på fordelingen av aktive medlemmer aldersmessig. Han er likevel tydelig på at det er flest unge spillere, og at det er litt færre oppover i aldersgruppene. I Molde VBK er det også flest unge spillere, men Jarle Endresplass forteller at det er litt spesielt når man teller aktive medlemmer:

Det er litt spesielt i Volleyball fordi der teller vi dobbelt for både dem som spiller sandvolleyball og de som spiller inne-volleyball. Sånn at vi har integrert sandvolleyballen i volleyballklubben. Og vi har også nå fått inn herre og damelaget, så nå er alt innenfor Molde Volleyballklubb. Så vi er ca. 100 aktive

medlemmer. Av dem så er det kanskje 20 ungdommer og 10 voksne som spiller sandvolleyball.

Alle tre klubbene er inne på at alle medlemmer i klubben er verdifulle, og at de utgjør en viktig del av klubben. Jørund Svensli ønsket spesielt å fremme betydningen av omdømmet til MFK:

”Ole Gunnar og kompani” har jo bestemt at alle ned til fem år skal se likedan ut. Går det en fem år gammel gutt eller jente utpå banen og skal spille kamp så ser dem like ut som en A-lags spiller... Vi er breddeavdeling i en toppklubb der alle er like viktig.... Så jeg har ikke lyst til å si at noen er viktigere enn andre, men det er veldig viktig for oss å vise at vi tar et ansvar og utvikler breddefotballen.

Roy Kjørsvik utdypet også viktigheten av alle medlemmene fra et økonomisk synspunkt:

Det er stordriftsfordeler og da er det sånn at jo flere lag i hvert fall i de yngre årsklassene, jo bedre økonomi blir det. Og på de yngre årsklassene så har vi ikke noen utgifter til trenere av betydning.

Videre ble det spurt om hvordan sportsplanene deres så ut, og hva klubbens mål var. Roy Kjørsvik svarte enkelt og greit:” Best mulig, lengst mulig, flest mulig”. Han sa videre at for mer detaljert informasjon måtte det tas en titt på sportsplanen på deres hjemmeside. Der står det kort fortalt at Træff skal jobbe ut fra tanken om at utvikling over tid leder til bedre resultater. Det skal være trygghet i gruppene, tillit mellom mennesker og at det skal være interesse for å lære og bli bedre (Træff 2016).

Jørund Svensli forteller at de har brukt de siste fem årene på å utvikle deres nye sportsplan, og at den nok er litt annerledes enn sportsplaner flest. Sportsplanen deres bruker ikke lenger uttrykket ”lag” noe særlig, men snakker heller om ”treningsgrupper”. Tidligere opplevde de utfordringer når det kom til jevnbyrdighet. Det var store kvalitetsmessige forskjeller på lagene, spesielt hos de som var kommet i 13-14års alderen. Det medførte at noen lag vant mye, mens andre tapte mye. Dette ga igjen et stort frafall, og man kom derfor frem til at noe måtte gjøres.

Nå så holder vi dem samlet i store grupper for å ha mulighet til å differensiere, flytte spillere og skape større grad av jevnbyrdighet. Og det har vi/jeg forsket litt på de fire siste sesongene, på resultat og vi får voldsomme gode tall. Vi minsker frafallet ved å øke jevnbyrdigheten... Mange flere får følelsen av å være med å vinne og totalt sett så vinner vi flere kamper... Dette er kanskje det mest vesentlige da, tankesettet. Tenke stort, store miljø... Mange er kritiske til at vi tar bort og respekterer ikke den grad av trygghet de har i de små miljøene/lagene. Vi opplever at guttene og jentene synes at det er kjekt å være en del av et stort miljø. Vi skaper stor jevnbyrdighet og sikrer at alle får den samme gode utviklingen. De aller beste vil bli best uansett hva vi gjør.

Molde VBK er en mye mindre klubb enn de to andre, men har likevel en sportsplan og mål de ønsker å nå. De er en klubb i utvikling og setter seg nye mål sesong for sesong. De hadde som mål denne sesongen å starte opp trening for 1-4 klasse, hvilket de har klart å gjennomføre. Neste mål er å få med nok jenter til et U15 lag i løpet av våren 2016. Dette har de snart klart, da de kun mangler noen få spillere. På guttesiden er et ønske/mål å få et lag (99-årgangen) opp fra andre divisjon til første divisjon.

Klubbenes hovedinteresse viser seg å være litt forskjellige. Mens MFK er en toppklubb med fokus på nettopp det, har Træff fokus på bredde. Dette til tross for at Træff har A-lags fotball på både gutte- og jentesiden, i tillegg til å ha håndballag. Fokuset ligger like mye på alt og alle. I Molde VBK er hovedinteressen at de som har lyst til å ha konkurransetilbud i volleyball skal få et tilbud til det og at alle skal være velkommen i klubben. Medlemmene er i fokus.

Når det kommer til klubbenes tanker og praksis om tidlig spesialisering og hvor viktig det er, forteller ingen av dem at de er veldig tøffe eller harde på akkurat det området. MFK ønsker å ta seg av bredden, og lar Aker Akademiet ta seg av selekteringen. Dette til tross for å innrømme å ha en svak form for spesialisering og topping i bredden, men at alt er godt kontrollert av klubben. Enkelte treningsgrupper trener litt hardere og tøffere. Mange av bredde spillerne deltar på FFO (fotballfritidsordning) og spiller mye fotball, som på den måten utgjør en svak form for spesialisering, sier Jørund Svensli.

Hos Træff forteller Roy Kjørsvik om null form for spesialisering, og fravær av krav om å kun spille fotball. De praktiserer ikke første- eller andrelag, men at det kanskje kan oppleves som at de har det. Det er lite spesialisering, men spillere sendes gjerne på Aker Akademiet. Enkelte spillere får også lov til å bli med opp en årsklasse eller to for å få matchet seg.

I Molde VBK forteller Jarle Endresplass at mange av spillerne driver med flere idretter enn Volleyball, mange driver med to-tre idretter samtidig. Når spillerne begynner på ungdomsskolen blir det fire treninger i uken og for mye til at de kan drive med to-tre idretter. Jarle forteller videre at spillerne som oftest må velge mellom å drive med volleyball eller de(n) andre idrettene de holder på med. Likevel mener han det ikke er nødvendig å spesialisere seg tidlig for å bli god i volleyball, men at man må ha trent godt og allsidig tidligere. Dette til tross, legger han til at de aller beste spillerne i klubben spesialiserte seg i ung alder. Det er såpass mye teknikk i volleyball, som må læres over tid, at det er en fordel å spesialisere seg tidlig.

De tre klubbene kunne fortelle at de alle følger NIFs retningslinjer og bestemmelser for barn og ungdom. Alle tre svarte at de fulgte NIF sine retningslinjer og bestemmelser 100%, og at disse blir respektert. Hvis noe av det de gjør ikke er i henhold til regelverket, blir det sett på som noe som må tas tak i øyeblikkelig og rettes opp i.

Videre handlet det om hvordan klubbene tilrettelegger opplegget for spillerne og om spillerne selv hadde noe de skulle ha sagt om opplegget. Det kom frem blant samtlige at de ønsker at spillerne skal være med på å ta avgjørelser og komme med kommentarer om opplegget, og hvordan ting skal gjøres, men at det kan skape utfordringer. I MFK er det store treningsgrupper og mange meninger blant spillere og foreldre. MFK ser på dette som positivt, men de må samtidig passe på at det ikke er spillerne og foreldrene som styrer alt. MFK må ha styringen og sportsmodellen må gjennomføres, men er åpen for kommentarer i de forskjellige treningsgruppene. Træff er enige i at det er positivt med innspill og medbestemmelse fra spillerne, og at det kan være utfordrende. Molde VBK på sin side har spillermøter og spillersamtaler blant de eldre spillerne. Der får de være med på å bestemme hvor ofte de ønsker å trene og hvor hardt de ønsker å satse. De prøver å ha et godt samarbeid.

I tillegg til arbeid for å sikre høy kompetanse/kvalitet hos trenerne, er alle klubbene opptatt av å involvere foreldre, ved oppmøte på trening, kamper og turneringer. De jobber kontinuerlig med å utdanne trenere, da både foreldre og eksterne trenere. Men de ser viktigheten av å ha foreldrene med lengst mulig for å støtte barna og skape engasjement.

4.4 Rekruttering

I Molde VBK ønsker de primært å rekruttere spillere i fra barneskolen for at de skal begynne tidligst mulig. Dette på grunn av at Volleyball er en så teknisk krevende idrett og krever mye trening. Jarle Endresplass forteller at man skal ha et veldig godt balltalent for å bli god, spesielt de som begynner sent bør ha et visst talent. Han forteller videre at han ser at de som starter tidlig også holder på lenger enn de som starter sent. At de som starter sent ofte kun er med én sesong. Han forteller at flere av de som starter tidlig også slutter eller velger en annen idrett de holder på med når de står ovenfor et valg.

I MFK ser de at det er en trend at det blir rekruttert yngre og yngre. MFK opplever et press utenfra, også internasjonalt. Jørund Svensli forteller at man i Spania for eksempel rekrutterer helt ned i tre årsalderen. Dette gjøres ikke i MFK, hvor de prøver å holde igjen og være litt fornuftige. De har sagt at de rekrutterer barn det året de fyller fem år, men at det unntaksvis hender at noen fireåringer kommer med. Stadig vekk er det foreldre som kontakter dem med barn på fire til fem år som ønsker å spille fotball i MFK.

I Træff merker de i følge Roy Kjørsvik ikke noe press utenfra om å rekruttere yngre og yngre. Træff har ingen nedre aldersgrense eller noe strategi på å rekruttere yngre og yngre, men at det beveger seg litt yngre nå etter at for eksempel 3-er fotballen kommer. Han forteller at klubben egentlig ikke har noen spesielle tanker rundt det annet enn at når de begynner på skolen, også før skolen, annet enn at de annonserer om sesongstart og at alle som ønsker å drive med idrett er velkomne, både før og ved skolestart.

Jørund Svensli forteller at det er uskrevne regler når det kommer til rekrutteringsområder:

Det er en uskreven grafisk regel i Molde som går på lokaliteter. Da som at Nordbyen og sentrum osv. er jo da MFK, Sportsklubben Rival har Kviltorp og østover og Træff har jo ved sykehuset og vestover. Det er skjulte grenser som man

forholder seg til. Og det har jeg et inntrykk av at vi har respektert blant klubbene. Og vi samarbeider jo godt med blant annet Rival da som er en mindre klubb og har problemer med enkelte årskull og at vi da utveksler med hverandre. Vi opplever jo at spillere som kommer opp i en viss alder skifter skole i byen fra barne- til ungdomsskole, og da opplever vi at enkeltspillere går fra oss til Træff fordi at dem flytter skole. Så det er ikke sånn som vi kanskje hører mye om i Oslo, der det er kriging om medlemmer. Når foreldre skriver på en lapp og leverer til oss, og så ser vi at de kommer fra eller bor i et annet område, så gir vi beskjed om at de tilhører en annen klubb.

Roy Kjørsvik i Træff stadfester dette og tror at grensene mellom klubbene blir opprettholdt og akseptert fra alle parter.

I Molde VBK er det litt annerledes. De opererer ikke ut i fra noen form for grenser eller lignende. Jarle Endresplass forteller at tradisjonen i klubben og volleyballmiljøet har litt andre tradisjoner. Der er det ofte en forelder/trener som ønsker å starte opp et lag med sønn/datter og venner av dem, for å så melde opp et lag i klubben. Hvis de ikke er nok til å danne et lag så sprer de ordet innad i vennegjengene og på skolen de hører til, men også andre skoler. Molde VBK har derfor medlemmer fra forskjellige skoler rundt om i Molde.

Som et tilleggsspørsmål ble det også spurt om Molde VBK gjør noe spesielt, eller om de har en strategi når det kommer til rekrutteringsarbeidet. Jarle Endresplass svarte slik:

Vi bruker hjemmesiden vår og informerer om hva slags lag vi har. Vi skal gjøre det enda bedre, for vi har litt å gå på der. Og så må vi dele ut spesielle lapper til spesielle aldersgrupper for å få inn spillere med rett alder.

I Træff har de egne rekrutteringsdager hvor de annonserer at de starter opp med nytt årskull, hvilket skjer i forbindelse med at ungene begynner på skolen.

Da annonserer vi i Budstikka (lokalavisen), og da er det plakater på skolene, kanskje i barnehagene også. Og så stiller frivillige i klubben opp, og så har vi kanskje en 2-3 treninger der at vi fra klubben stiller opp, noen er ute å trener barna mens noen snakker med foreldrene. Så er det vel egentlig mer rekruttering av

foreldre som ønsker å være med å trene ungene. Og så i løpet av et par treninger så krystalliserer det seg ut de som har lyst til å være med å hjelpe til.

Træff har ikke opplevd noe problem med rekrutteringen, den går litt av seg selv. Men de må kanskje jobbe litt ekstra på jentesiden.

I MFK legger de informasjon i hyllene til barna, da både i barnehager og på skolen. I tillegg reklamerer de i Budstikka (lokalavisen) og på radio. I MFK har de også et eget rekrutteringsteam som tar seg av rekrutteringsarbeidet:

Vi har et eget rekrutteringsteam som jobber med rekrutteringen. Kjører 2 ganger fast i året rekrutteringsdager. Vi kjører et standardopplegg i Aker der vi har oppmøte, og så har vi med oss folk da som registrerer. Vi har med oss ungdommer og spillere fra A-laget. Vi har også med damespillere som kjører aktiviteter med ungene som kommer, lek og moro. Veldig igangkjøring, med fokus på at de skal ha en hyggelig opplevelse. Da mens jeg eller noen andre tar med oss foreldrene inn i møterommet og så kjører vi en presentasjon av klubben og hva MFK bredde er.. Vi er opptatt av å gi ut god informasjon om hva MFK bredde er den dagen, så de kan får svar på hva det koster å bli med, hva de blir pålagt osv.

Ingen av de tre klubbene fortalte at de gjør noe spesielt eller har en strategisk plan for å rekruttere barn og unge som har falt i fra idretten. De poengterte at alle som vil være med skal få lov til det. Det ble også spurt om hvor høyt tidligere medlemmer av NIF blir prioritert i rekrutteringsarbeidet og -hvordan de blir prioritert i forhold til den primære aldersgruppen de ønsker å rekruttere. Her var det generelle svaret at alle blir prioritert likt og at det ikke var noen forskjell.

NIF sitt slagord er ”idrettsglede for alle”, og ble derfor spurt om de har et tilbud for alle som ønsker å delta, eventuelt lavterskeltilbud og lignende. I MFK har de lavterskeltilbud, og de jobber konkret for å fange opp alle. Det oppleves som en utfordring, men de har plass til alle. På jentesiden har de lavterskeltilbud helt opp til senior, hvor de kan komme og gå litt som de vil.

Roy Kjorsvik i Træff sier at de har tilbud til alle som ønsker å delta, spesielt for barna. Han forteller videre at de ikke har egne lavterskellag for de eldre, da junior og oppover. De som

er junioralder og eldre får tilbud om å være med på trening, men spillerne har ikke noe krav på å spille like mye som de andre i kampsituasjon.

I Molde VBK har de ikke lavterskeltilbud. De har rett og slett ikke et like bredt tilbud som i for eksempel Træff. Dette har de løst ved å måtte tilpasse tilbudet til de som er med. Jarle Endresplass forteller at det er store nivåforskjeller på spillerne. Han sier at på de yngste lagene får alle spillerne spille like mye og at de er gode på å rullere under kampsituasjon. Der bytter de for hver ”serv”. Når de blir eldre er kravet til å prestere større for å få spilletid.

5.0 Diskusjon

Denne delen av oppgaven vil forsøke å belyse problemstillingen. Intervjuene av sportslige ledere ved tre klubber i Molde har gitt empiri om hvordan disse bedriver sitt rekrutteringsarbeid, hvilke aldersgrupper de primært ønsker å rekruttere, samt hva bakgrunnen og formålet deres er med å rekruttere primært fra disse aldersgruppene. Denne empirien vil her bli diskutert opp i mot teorien som ble lagt frem tidligere i oppgaven. Diskusjonen er delt opp i to seksjoner, etter første og andre del av problemstillingen.

5.1 Hvilken aldersgruppe ønsker idrettslag primært å rekruttere fra?

Ettersom all organisert idrett i Norge er samlet under den samme organisasjonen, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), er det grunn til å anta at idrettslag etterlever NIF sine visjoner. NIF sin visjon, og det overordnede målet er som nevnt ”idrettsglede for alle”. De ønsker at flest mulig skal være aktive innenfor den eller de aktivitetene de holder på med uansett nivå og forutsetninger. NIF (2015) utarbeidet derfor arbeidsmålet, bestående av den tredelte prosessen (Rekruttere → ivareta og utvikle → Prestere). Ut i fra besvarelsene til respondentene, virker det som at de tre klubbene i Molde ønsker å etterleve NIF sitt arbeidsmål. Træff sitt mål, ”best mulig, lengst mulig, flest mulig”, er iøynefallende likte NIF sitt mål. Træff ønsker å rekruttere nye medlemmer til klubben, ta vare på dem, og utvikle dem etter klubbens sportsplan, og få dem til å prestere etter deres evner og ønsker.

Likevel er det ikke alle klubber og idrettslag som har et tilbud for alle som ønsker å delta i den organiserte idretten. Noen klubber har behov for å vokse gradvis, og kan derfor ikke ha tilbud om å ta til seg så mange medlemmer som mulig og på alle ulike nivåer. Molde VBK er et eksempel på en slik klubb, som må vokse gradvis og tilpasse seg med tiden. Volleyball er en liten ballidrett i Molde sammenliknet med fotball og håndball. Træff derimot er åpne for alle og enhver som ønsker å bli med, noe MFK også er. Roy Kjørsvik i Træff sier at de har tilbud til alle som ønsker å delta. Han fortalte videre at de ikke har egne lavterskellag. MFK har store treningsgrupper for de yngre, og deler inn i lag når de blir eldre. I MFK har de lavterskeltilbud, og de jobber konkret for å fange opp alle.

En visjon om at alle skal være like mye inkludert og ivaretatt i idretten er bra, men det er også ambisiøst. Er det i det hele tatt mulig? Svarene fra respondentene indikerer at det kan være utfordrende og vanskelig å følge opp. I tillegg kan det være bakenforliggende årsaker som gjør at det er mer ønskelig å rekruttere enkelte aldersgrupper fremfor andre, noe neste seksjon av diskusjonen vil ta tak i.

Denne oppgavens utgangspunkt var det økte antallet medlemmer i organisert idrett i Norge. Ingebrigtsen og Aspvik (2010) hevdet i sin forskning at store deler av denne økningen av barn og unge inn i den organiserte idretten skyldes enda lavere rekrutteringsalder enn tidligere. Med vedtakene fra 1987 og 2007 ser vi at NIF har hatt et økt fokus på barn og unge. I samsvar med dette, viser tall fra SSB at det har vært en betraktelig økning av barn og unge i NIF og den organiserte idretten i tallene hentet for 2001 og 2014. SSB (2014) sin rapport viste i tillegg en egen kategori for ”småbarn”, noe de ikke brukte i 2001. Dette kan være en indikasjon på at det har vært en økning av barn i aldersgruppen 0-5 år. Rapporten for 2014 sa at det var 83 006 ”småbarn” i 2014. Disse tallene kan være med på å styrke Ingebrigtsen og Aspvik (2010) sin påstand om at det blir rekruttert yngre og yngre.

NIF (2015) sitt mer målrettede fokus på barn og unge ser ut til å ha gitt resultater, da med tanke på de økende medlemstallene blant ”småbarn” og ”barn”. Det er likevel viktig å bite seg merke i at det har vært en økning i antall medlemmer i ungdomsidretten også. I aldersgruppen 13-19 år har medlemstallet økt med i overkant av 60 000 medlemmer fra medlemsmålingene i 2001 til 2014. Den største økningen har likevel vært størst blant barn,

men økningen blant de eldre kan også indikere at det har skjedd et løft i rekrutteringen ”over hele linja”.

Empirien som ble samlet inn via de tre intervjuene er heller ikke med på å svekke Ingebrigtsen og Aspvik (2010) sin påstand om at økningen av barn og unge inn i den organiserte idretten skyldes enda lavere rekrutteringsalder enn tidligere, men faktisk styrke den.

Alle de tre respondentene virker å rekruttere helt ned i fra småbarnsalder. I MFK rekrutterer de jevnt over gutter på 5, 6 og 7 år, men på jentesiden så spenner de det litt lenger. De henger gjerne på 8 og 9 år også. Jørund Svensli la også til at det av og til kommer med enkelte fireåringer, men at de primært ønsker å rekruttere i fra barna er fem år. I Træff har de ikke noen nedre aldersgrense, og de er åpne for barn og unge i alle aldre. De rekrutterer ikke primært i fra en spesiell aldersgruppe, men innrømmer at de beveger seg litt yngre nå etter at treer-fotballen er kommet. Roy Kjørsvik presiserer likevel at det ikke er noe strategi på å rekruttere yngre og yngre. Jarle Endresplass i Molde VBK fortalte at de primært ønsker å rekruttere i fra 1.klasse på barneskolen, altså fra alderen fem-seks år. Med andre ord rekrutterer alle de tre klubbene det NIF (2015) betegner som ”småbarn.”

Ingebrigtsen og Aspvik (2010) nevnte også at en annen grunn til økningen av barn og unge i den organiserte idretten var flere jenter. Tallene fra SSB viser at i 2001 var det 269 482 jenter som var medlem av NIF i alderen 0-19år. Dette hadde økt til 368 509 medlemmer i 2014. En økning på nesten 100 000 medlemmer på 11år kan tilsa at flere jenter er en av årsakene til at NIF har fått en økning i antall medlemmer. Jørund Svensli og Roy Kjørsvik sa at de av og til må jobbe litt ekstra med å rekruttere jentene, ettersom de kan være litt vanskeligere å få med enn guttene som nesten rekrutterer seg selv. I MFK har de ca. 400 gutter og 200 Jenter. I alle de tre klubbene er det et flertall av gutter, men en økning av jenter.

Ut i fra tallene fra SSB og svarene til de tre respondentene kan det virke som at det er tendenser i rekrutteringen i den organiserte idretten, som samsvarer med Ingebrigtsen og Aspvik (2010) sin påstand om at det blir rekruttert yngre og yngre. SSB sine tall kan fortelle oss noe om hvordan utviklingen har vært generelt i idretts- Norge de siste årene, mens de tre klubbene sier noe om Molde. Træff har ingen nedre aldersgrense, så det kan

godt hende at det er medlemmer som er enda yngre enn fire år i Træff. Men en gjenganger virker å være at de rekrutterer fra de starter på barneskolen, og at alderen fem og seks år er der de ønsker å starte rekrutteringen og er klubbens primærgruppe. Til tross for at tallene fra SSB viser størst økning blant barn så vi også en økning i ungdomsidretten. Dette kan også indikere at det har skjedd et løft i rekrutteringen generelt. En slik utvikling vil samsvare med NIF sin visjon om ”idretts glede for alle”, samt deres idrettsmål rekruttere → ivareta og utvikle → prestere. Selv om vi ser en økning i aldersgruppen 13-19 år, kan vi ikke si sikkert at dette er en trend, ettersom vi ikke har sett tallene i perioden mellom 2001 og 2014.

5.2 Hva ligger bak dette valget, og hva er formålet med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen?

To av de heteste diskusjonene i dagens idretts Norge er den om når det er ideelt at et barn starter med idrett, og den om tidlig eller sen spesialisering. Ut i fra svarene til de tre sportslige lederne ser man at det er flere begrunnelser og formål med å rekruttere primært i fra den aldersgruppen de gjør. Som det kom frem i første seksjon av diskusjonen rekrutterer klubbene yngre og yngre medlemmer. Begge de store klubbene MFK og Træff viser til størst tyngde av barn. Trenger dette å bety at klubbene ikke har fokus på målsetningene til NIF om ”flest mulig, lengst mulig”? De tre respondentene var inne på at alle medlemmer er like verdifulle, og at de utgjør en viktig del av klubbene. Det de sa samsvarer altså med målsetningene og verdiene til NIF (2015). Hva er det da som gjør at barn i 5-6 års alderen utgjør primærgruppen for deres rekruttering?

I sportsplaner legger klubber frem sine kortsiktige og langsiktige målsetninger. Som det har blitt forklart tidligere vil den tredelte prosessen til NIF ofte kunne legge grunnlaget for disse, men hvordan vektleggingen og utføringen av hver del i prosessen utføres varierer. Respondentene sine svar om målsetninger viste seg å være iøynefallende like NIF sine. Jørund Svensli i MFK fortalte at de er en breddeavdeling i en toppklubb, hvor alle er ansett som like viktige. De har derfor bestemt at alle ned i femårs alderen skal se likedan ut, altså uavhengig av alder og kjønn. I sin nye sportsplan tenker de stort og store miljø. De har gjort en overgang fra å bruke uttrykket ”lag” til ”treningsgrupper”. Å benytte store grupper

gir mulighet for å differensiere, flytte spillere og på denne måten skape større grad av jevnbyrdighet og sikring av den samme gode utviklingen for alle.

I Træff jobber de ut i fra tanken om at utvikling over tid leder til bedre resultater. Deres mål er kort oppsummert ” best mulig, lengst mulig, flest mulig”. Klubben jobber for at det skal være trygghet i gruppene, tillit mellom mennesker og at det skal være interesse for å lære og bli bedre. Træff har ingen strategi for å rekruttere yngre og yngre, men de har heller ingen nedre aldersgrense. Introduksjonen av treer-fotball gjør i følge Roy Kjørsvik det naturlig å rekruttere medlemmer for dette nivået. Kjørsvik sa også at klubben egentlig ikke har noen spesielle tanker rundt dette utover at de har som praksis å annonsere om sesongstart, og at alle som ønsker å drive med idrett er velkomne både før og ved skolestart.

Molde VBK er en mye mindre klubb enn de to andre, men har likevel en sportsplan og mål de ønsker å nå. Mens Træff opererer med langsiktige målsetninger, er Molde VBK en liten klubb under utvikling som setter seg nye mål sesong for sesong. Denne sesongen var målet å starte opp trening for 1-4 klasse, hvilket de også har klart å gjennomføre. Det neste målet er å få med nok jenter til et U15 lag i løpet av våren 2016. Dette har de snart klart, da de kun mangler noen få spillere. På guttesiden er et ønske/mål å få et lag (99-årgangen) opp fra andre divisjon til første divisjon.

MFK er en toppklubb og har derfor mye fokus på nettopp dette. Likevel ser vi at det er et stort fokus på jevnbyrdighet og tanker om store miljø. Hos Træff som har stort fokus på bredde, finner vi også A-lags fotball på både gutte- og jentesiden i tillegg til håndballag. Også Molde VBK har medlemmene i fokus, og de ønsker alle som vil ha et konkurransetilbud innen volleyball velkommen. Klubbenes målsetninger reflekterer altså verdimesig et fokus på at alle medlemmer i alle aldersgrupper er like viktige. En tankegang som vi ser i den norske modellen. Vi vet også at NIF har hatt et økt fokus på barn, parallelt med målsetningene om idrettsglede for alle. Sportsplanene til de tre klubbene reflekterte til en viss grad disse målsetningene og visjonene, støttet av ytringer om at alle medlemmer er verdifulle. Kan det derfor være at også føringene NIF har lagt, blant annet gjennom bestemmelser for barn, har påvirket den økte satsningen på yngre og yngre medlemmer eller er det andre bakenforliggende årsaker?

I Molde VBK ønsker de primært å rekruttere spillere i fra fem-seksårs alderen for at de skal begynne tidligst mulig. Jarle Endresplass hevder dette er nødvendig på grunn av at Volleyball er en så teknisk krevende idrett, og at det kreves mye trening for å bli god. Dette minner om tankegangen til Ericsson, Krampe og Römer (1993) om at god prestasjonsutvikling oppnås ved å starte tidlig. Denne tankegangen rører ved diskusjonen mellom tidlig eller sen spesialisering og den norske idrettsmodellen. Ut i fra visjonene de har for sine medlemmer kan det virke som de klarer å finne en balanse mellom å begynne tidlig, og at dette samtidig passer inn i et perspektiv om å holde på medlemmene lenge. Jarle Endresplass nevnte også at han mener fotball tar mye plass i Molde, og at det er litt konkurranse mellom idrettene om medlemmene. Dette kan kanskje være en faktor som fremmer tidlig rekruttering? Samtidig påpekte Molde VBK at deres hovedinteresse er at alle som ønsker et konkurransetilbud i volleyball skal få det.

I toppklubben MFK ser de at det er en trend, men også et press utenifra og internasjonalt om å rekruttere yngre og yngre. De prøver å være fornuftige og ikke rekruttere yngre enn 5-åringer, men også foreldre til enda yngre barn kontakter klubben med forespørsel om at deres barn skal få bli med. MFK ønsker å sikre fremtiden og sikre at de har lag på de forskjellige alderstrinnene både på gutte- og jentesiden. Træff ser også positivt på å rekruttere ungt og mange, men Kjørsvik sier at klubben ikke opplever noe press for å rekruttere yngre. De legger også vekt på at det har økonomiske fordeler å ha mange medlemmer: ”Det er stordriftsfordeler og da er det sånn at dess flere lag, hvert fall i de yngre årsklassene, jo bedre økonomi blir det. Og på de yngre årsklassene så har vi ikke noen utgifter til trenere av betydning”.

At det er økonomiske fordeler ved å rekruttere mange medlemmer, og da også rekruttere yngre for å rekruttere enda flere, er nok en grunn som flere av klubbene i Molde og resten av Norge for så vidt har i bakhodet når de rekrutterer nye medlemmer. En god økonomi er essensielt i både små og store idrettslag for at driften skal gå rundt. Flere medlemmer betyr høyere inntekter, og som Roy Kjørsvik nevnte er det ikke store utgifter ved å ha barnelag. Det er ikke alle klubber som har store sponsorinntekter og lignende. Medlemsavgift utgjør store deler av inntekten til de fleste klubber, særlig blant fleridrettslag og mindre klubber. En toppklubb i Norge som MFK er på et annet nivå og har andre forutsetninger. De har økonomiske muskler i ryggen som sørger for at det går rundt, da i tillegg til sponsorinntekter og lignende.

Det dannes et blandet bilde av bakenforliggende årsaker. Videre kan hvordan klubber jobber med rekruttering i praksis, si mye om klubbene og deres ambisjoner. Det er både ulikheter og likheter i hvordan de tre klubbene rekrutterer barn og unge til sin klubb, og ikke minst hvor mye de fokuserer på det. Dette ut i fra hvor stor klubb de er, særvidrettsklubb eller fleridrettslag. Molde VBK er en mindre klubb med få ressurser, og gjør relativt lite for å rekruttere flere inn i idretten. De annonserer på hjemmesiden sin at det er oppstart og har informasjon om opplegget. Jarle Endresplass påpeker at det er noe de skal jobbe mer og bedre med i fremtiden. MFK som toppklubb har et mye større fokus på akkurat dette. De har eget rekrutteringsteam og har stort fokus på rekruttering. Træff deler ut informasjonsark i barnehagen og på skolene og annonserer på hjemmesiden sin at det er oppstart. Roy Kjørsvik mener at rekrutteringen mer eller mindre går av seg selv, spesielt på guttesiden. De tre klubbene er forskjellige når det kommer til størrelse og ressurser, samt hvilket mål klubben har. Dette ser ut til å påvirke rekrutteringsarbeidet, da hvordan de gjør det og hvor mye de aktivt jobber med å rekruttere. En toppklubb som MFK må jobbe målrettet og effektivt for å rekruttere mulige fremtidige A-lags spillere, mens en mindre klubb som Molde VBK må jobbe for å kanskje kunne stille lag i det hele tatt. Træff er en relativt stor breddeklubb i Molde, og som Roy Kjørsvik sier går rekrutteringen mye av seg selv.

(Myrli og Melhus (2015) og Seippel, Strandbu og Sletten (2011) viste til indikasjoner på skjev rekruttering i idrettslag på bakgrunn av kjønn, klasse/økonomi og majoritet/minoritet. Dette var ikke noe som kom godt frem i intervjuene, ettersom de har egne rekrutteringsområder i Molde blant de store klubbene (Rival, MFK og Træff). Selv om klubbene kunne tenke seg stordriftsfordeler, blir det ikke drevet rekruttering etter hvor det er høyest deltakelse i idrett eller hvor det er best økonomi i byen. De store klubbene og idrettslagene rekrutterer i fra sitt område. Jarle Endresplass påpekte likevel at han føler det er konkurranse mellom idrettene. De mindre klubbene/idrettene som Molde VBK forholder seg ikke til klare grenser, men prøver å rekruttere via vennegjenger og på tvers av skolene uavhengig av klasse/økonomi og bakgrunn. NIF (2015) jobber som sagt for å minske økonomiske hindringer i idretten og har det som et av sine mål å gjøre at alle skal kunne delta uansett status og familiens økonomi. Flere av respondentene fortalte også at de har hatt et økt fokus på jenter, og nettopp jenter fremsto i SSB sine tall som en faktor som har gitt økte medlemstall. Klubbene oppsøker altså arenaer hvor barn i deres primærgruppe befinner seg, som på skoler og barnehager. De lar seg ikke påvirke av andre faktorer som

økonomi eller deltakelsesnivå, men forholder seg til hvilken aldersgruppe barna er i, og holder rekrutteringsarbeidet innenfor klubbens rekrutteringsområde.

NIF (2015) deler opp begrepet rekruttering i to deler; førstegangsrekruttering og rekruttering av tidligere medlemmer. Samtidig som tallene fra SSB viste til økte medlemstall av ”småbarn” og ”Barn”, var det også en økning i ungdomsidretten fra 2001 til 2014. Kan dette komme av at klubbene har et økt fokus på rekruttering av tidligere medlemmer, eller er det et resultat av fokus på jevnbyrdighet, bredde, og at alle medlemmer er verdifulle? Selv om tall viser rekordmange medlemmer i NIF, er lite stabile medlemstall et problem. Fra et teoretisk standpunkt er det vanskelig å si noe i hvor stor grad det forekommer rekruttering av tidligere medlemmer, ettersom det per i dag er lite forskning og informasjon om temaet. Svarene til respondentene viser at påstander om ulikheter i rekruttering kan stemme i form av at det er mer fokus på førstegangsrekruttering enn den andre delen av NIF sin rekrutteringsprosess. Ingen av de tre klubbene har noen plan eller spesielle tanker rundt dette. Å drive god førstegangsrekruttering er det de ser ut til å ha fokus på. Kanskje derfor nøkkelen til at idrettsorganisasjoner og klubber i Norge generelt er flinkere til å holde på sine medlemmer, er ved å ha dette fokuset på den helhetlige medlemsgruppen, og at disse tiltakene forebygger frafall? Jørund Svensli fortalte at overgangen fra ”lag” til ”treningsgrupper” har hatt suksess for å nettopp holde på sine medlemmer, til tross for at det blir mye trening og fotball for mange, som kan sees som en form for spesialisering. Også Jarle Endresplass i Molde VBK er med på å avkrefte Baker, Côté, og Abernethy (2003 sine påstander om at tidlig spesialisering fører til frafall. Tvert i mot hevder han at de som starter tidlig, også holder ut lengst.

6.0 Konklusjon

Denne oppgaven tok for seg følgende problemstilling:

Hvilken aldersgruppe ønsker idrettslag primært å rekruttere fra? Hva ligger bak dette valget, og hva er formålet med å rekruttere primært fra den aktuelle aldersgruppen?

Ut i fra tallene fra SSB og svarene til de tre respondentene kan det virke som at det er tendenser i rekrutteringen i den organiserte idretten, som samsvarer med Ingebrigtsen og Aspvik (2010) sin påstand om at det blir rekruttert yngre og yngre. SSB sine tall sier noe om hvordan utviklingen har vært generelt i idretts- Norge fra 2001 til 2014, mens de tre klubbene sier noe om Molde. Træff har ingen nedre aldersgrense, så det er mulig at de også har enda yngre medlemmer enn fire år. Svarene tilsier at klubbens primærgruppe for rekruttering er barn i 5-6 års alderen. Tallene fra SSB viste størst økning av barn, men også en økning i ungdomsidretten.

I sportsplaner legger klubber frem sine kortsiktige og langsiktige målsetninger. De tre respondentene var inne på at alle medlemmer er like verdifulle, og at de utgjør en viktig del av klubbene. Dette samsvarer med målsetningene og verdiene til NIF. Mens MFK er en toppklubb med ønske om å sikre lag på de forskjellige alderstrinnene i fremtiden, har Træff fokus på bredde. Fokuset ligger like mye på alt og alle. I Molde VBK er hovedinteressen at de som har lyst til å ha konkurransetilbud i volleyball skal få et tilbud til det ,og at alle er velkommen i klubben.

Av bakenforliggende årsaker viser Molde VBK til at de primært rekrutterer spillere i fra fem-seksårs alderen, for at de skal begynne tidligst mulig. I toppklubben MFK ser de at det er en trend å rekruttere yngre, men også et press utenfra og internasjonalt. Roy Kjørsvik fremmer at det er økonomiske fordeler ved å rekruttere mange medlemmer, og da også rekruttere yngre for å rekruttere enda flere. De forskjellige bakgrunnene og formålene til klubbene har sammenheng med størrelse på klubbene, sær- eller fleridrettslag, sportsplan og mål.

Klubbene i Molde oppsøker arenaer hvor barn i deres primærgruppe befinner seg, som på skoler og barnehager. De lar seg ikke påvirke av andre faktorer som økonomi eller deltakelsesnivå, men forholder seg til hvilken aldersgruppe barna er i, og holder rekrutteringsarbeidet innenfor klubbens rekrutteringsområde. Det forekommer likevel en form for ulikheter i rekrutteringen ved at klubbene har fokuset på førstegangsrekruttering, og ikke den andre delen av NIF sin rekrutteringsprosess. Kanskje er derfor nøkkelen til at idrettsorganisasjoner og klubber i Norge generelt er flinkere til å holde på sine medlemmer fokuset på den helhetlige medlemsgruppen, og at disse tiltakene forebygger frafall.

7.0 Styrker og Svakheter ved oppgaven

Denne oppgaven tok for seg et utvalg av klubber i Molde. Oppgaven kan derfor kun vise hvordan rekruttering forekommer i klubbene hvor det er gjennomført intervjuer. Svarene kan likevel være en indikasjon på hvordan det er i resten av Molde, men også generelt i Norge.

Tallene hentet fra SSB sa noe om hvilke tendenser vi kunne forvente å se i klubbene i Molde, men de sa også noe om den organiserte idretten i Norge generelt. En styrke ligger kanskje nettopp her, ved at empirien hentet gjennom intervjuene faktisk samsvarer med den utviklingen som ble tegnet i tallene fra SSB.

Oppgaven preges av at det kun er gjort tre kvalitative intervjuer. Det optimale ville vært å intervju flere, eller alle klubber/idrettslag (riktig å bruke begge begreper?) i Molde og omegn. Til tross for svakheten i antall intervju, sitter oppgaven igjen med mye informasjon ettersom de som lot seg intervju hadde mye å komme med. Oppgavens styrke er ikke bredde, men dybde og grundighet i arbeidet som er utført. Respondentene var pratevillige, og kom med mye uoppfordret tilleggsinformasjon. Dette har hjulpet i arbeidet med å skape en helhetlig oppgave. Intervjuobjektene ønsket selvsagt å fremme klubbene sine på en positiv måte. Dette var nok også en av årsakene til at de ønsket å dele mye, men det gjør det også viktig å stille seg litt kritisk til det respondentene sier.

8.0 Referanseliste

Baker, Joseph, Jeane Cote, and Bruce Abernethy. 2003. "Sport-specific practice and the development of expert decision-making in team ball sports." *Journal of applied sport psychology* 15(1): 12-25.

Enjolras, Bernard, Ørnulf Seippel og Ragnhild Holmen Waldahl. 2012. *Norsk idrett: Organisering, fellesskap og politikk*, 2. utg. Oslo: Akilles.

Ericsson, K. Anders, Ralf T. Krampe and Clemens Tesch-Römer. 1993. "The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance." *Psychological review*, 100(3): 363.

Hanstad, Dag Vidar, Gunnar Breivik, Mari Kristin Sisjord og Hans B. Skaset. 2011. *Norsk Idrett: Indre spenning og ytre press*. Oslo: Akilles.

Ingebrigtsen, Jan Erik og Nils Petter Aspvik. 2010. "Barns idrettsdeltagelse i Norge: Litteraturstudie av barn i idretten."

<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2366431/Barns%20idrettsdeltakelse%20i%20Norge%20WEB.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Lest 17.03.2016)

Jacobsen, Dag Ingvar. 2015. *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* 3. utg. Kristiansand: Cappelen Damm Akademisk.

Myrli, Tone Rian og Ingar Mehus. 2015. "Ulikhet i rekruttering og frafall i den organiserte idretten i Trondheim." *Omsorgskapital—en sosial gnist hos unge fra mindre privilegerende boligområder*, 15(1), 51-77.

NIF. 2014. "Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité: Årsrapport 2014."

https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/om-nif/nif-aarsrapport-2014_enkeltsider_lr.pdf (Lest: 30.03.2016)

NIF a) 2015. "Idrettspolitisk dokument 2015-2019."

https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/om-nif/idrettspolitisk-dokument-2015-2019/57_15_nif_idrettspolitisk-dokument-2015-2019_lr_0909.pdf

(Lest 30.03.2016)

NIF b) 2015. "Idrettens barnerettigheter, bestemmelser om barneidrett."

https://www.idrettsforbundet.no/contentassets/7d1ccf72f5a047dfac1b2124adaddf42/117_15_barneidrettsbestemmelsene_lr.pdf (Lest 30.03.2016)

NIFs lov. 2015. "Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov."

https://lovdata.no/dokument/NIFL/niflov/2015-06-07-1#KAPITTEL_10

(Lest 02.04.2016)

Seippel, Ørnulf, Åse Strandbu og Mira Aaboen Sletten. 2011. "Ungdom og trening: Endring over tid og sosiale skillelinjer." NOVA rapport, 3/2011.

Statistisk Sentralbyrå (SSB). 2001. "Kulturstatistikk 2001."

https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/nos_c735/nos_c735.pdf (Lest 05.04.2016)

Statistisk Sentralbyrå (SSB). 2014. "Kulturstatistikk 2014."

https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/_attachment/250101?ts=152cab395e8 (Lest 05.04.2016)

Træff. 2016. "Sports- og utviklingsplan."

http://www.traeff.no/site/img/12989/SOUP_vedtatt_mars_2016.pdf (Lest 18.04.2016)

Weinberg, Robert S, Daniel Gould. 2015. *Foundations of sport and exercise psychology*, 6. Utg. Champaign,ill: Human Kinetics.

Ørnulf, Seippel. 2005. "Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett."

http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177519/R_2005_3.pdf?sequence=3&isAllowed=y (Lest 24.03.2016)

8.1 Referanseliste intervjuer

Molde fotballklubb, v/ Jørund Svensli, trener og sportslig leder – 12.04.2016

Molde Volleyballklubb, v/ Jarle Endresplass, trener og sportslig leder - 22.04.2016

Sportsklubben Træff, v/ Roy Kjørsvik, Sportslig leder, styremedlem og dommerkoordinator – 15.04.2016

Vedlegg. Intervjuguide.

Vil først spørre om det er greit at jeg tar opp intervjuet på tape.

Personlig:

Navn:

Utdanning:

Arbeidsoppgaver:

- 1) Hva er din rolle i Klubben/idrettslaget?
- 2) Hva er dine arbeidsoppgaver i klubben/idrettslaget?

Idrettslaget/Klubben: -----

- 1) Hvor mange medlemmer har dere?
- 2) Hvordan er fordelingen av medlemmene aldersmessig?
 - Hvilken betydning har de ulike aldersgruppene for klubben/idrettslaget?
- 3) Hvordan ser sportsplanen deres ut? / Hva er klubbens mål?
- 4) Hvor ligger hovedinteressen til klubben?
- 5) Hva er klubbens tanker/praksis rundt tidlig spesialisering?
 - Hvor viktig er det med tidlig spesialisering for å blir god?
- 6) Hvordan forholder klubben/idrettslaget seg til NIFs retningslinjer/bestemmelser for barn og unge? Med tanke på deltakelse i konkurranser og hvordan treningen bli satt opp.
- 7) Hvordan tilrettelegger dere opplegget for spillerne?
 - Får spillerne være med å bestemme? (Selvregulering)
- 8) Hvordan er nivået (kompetansen) på trenerne?

Rekruttering:

- 1) I hvilken aldersgruppe ønsker dere primært å rekruttere i fra?
- 2) Hva er bakgrunnen/formålet deres med å rekruttere primært i fra den aldersgruppen?
- 3) Søker dere etter barn og unge i spesielle geografiske områder når dere rekrutterer?
- 4) Hva gjør dere for å rekruttere barn og unge som har falt i fra idretten i ung alder?
 - Har dette fungert sånn som dere ønsket?
- 5) Hvor høyt blir tidligere medlemmer av NIF prioritert i rekrutteringsarbeidet?
 - Hvordan blir de prioritert i forhold til den primære aldersgruppen dere ønsker å rekruttere?
- 6) Det er både fordeler og ulemper ved å rekruttere tidligere medlemmer.
Påvirker disse fordelene/ulempene klubbens strategi på noen måte?
- 7) NIF sitt slagord er ”idrettsglede for alle”. Har dere tilbud for alle som ønsker å drive med organisert idrett? Evt. Lavterskeltilbud.